

Nr 556

Av herr Hedlund m. fl., *angående inkomstklyftan mellan industrien och jordbruket.*

(Lika lydande med motion nr 459 i Första kammaren)

Målsättningen för jordbrukspolitiken skall enligt sexårsuppgörelsen 1959 och riksdagsbeslutet i anslutning härtill vara att jordbruket under avtalsperioden skall beredas möjlighet att dels följa med i den allmänna inkomstutvecklingen, dels successivt utjämna inkomstklyftan i förhållande till industrien. Utvecklingen har emellertid blivit att inkomstklyftan i stället har ökat avsevärt under den hittills gångna delen av avtalsperioden. Vid sexårsperiodens ingång 1959 beräknades inkomstklyftan till cirka 2 500 kronor. En av jordbruksnämnden tillsatt särskild arbetsgrupp undersökte hösten 1962 det ekonomiska läget i jordbruket och kom då fram till det resultatet, att inkomstklyftan 1962 ökat till 7 150 kronor. Det i dagarna framlagda resultatet från jordbruksekonomiska undersökningen 1961 är i nära överensstämmelse härmed.

Centerpartiet har tre år i följd i motioner i riksdagen begärt undersökningar av inkomst- och kostnadsutvecklingen inom jordbruket och sådana åtgärder att den i riksdagsbeslutet 1959 åsyftade inkomstlikställigheten för jordbruket skulle kunna förverkligas under sexårsperioden. Motionerna har emellertid avslagits. Först hösten 1962 tillsattes den ovannämnda arbetsgruppen för undersökning av det aktuella ekonomiska läget inom jordbruket. Det är enligt vår mening att beklaga att en sådan undersökning inte kommit till stånd tidigare i anslutning till motionerna. Dröjsmålet med undersökningarna har också medfört dröjsmål med de för den jordbrukspolitiska målsättningen erforderliga åtgärderna.

Det bekymmersamma läge som alltså nu, såsom påvisats genom undersökningen, kännetecknar inkomstbildningen inom jordbruket, kräver skyndsamma och effektiva åtgärder. Jordbruksorganisationerna har hemställt hos regeringen om förhandlingar i frågan. Vi förutsätter att statens och jordbrukets förhandlingsorgan med det snaraste kan inleda sådana förhandlingar i syfte att tillföra jordbruksbefolkningen en ekonomisk förbättring i överensstämmelse med vad som avsetts i sexårsuppgörelsen.

Den jordbrukspolitiska målsättning som riksdagen och regeringen tillsammans fastställt innebär att jordbrukets folk skall ha uppnått inkomstlikställighet med jämförelsegrupperna i industrien vid sexårsperiodens ut-

Bihang till riksdagens protokoll 1963. 4 saml. Nr 556—566

gång 1965. I den situation som nu inträtt framstår det som nödvändigt att olika åtgärder överväges i detta syfte. Man torde få pröva inte endast möjliga prisförbättringar på jordbrukets produkter utan också ett mera direkt prisstöd på vissa områden liksom olika kostnadsänkande åtgärder, såsom t. ex. att staten övertar jordbrukets kostnader för skördekadeförsäkringen och ett effektivare stöd åt jordbrukets rationalisering.

Utvecklingen har visat att de viktigaste grundförutsättningarna i sexårsavtalet förlorat sin reella innebörd. Olika faktorer har inverkat härtill. En av de mest betydande är de kraftiga lönehöjningarna under den senaste tiden för lantarbetarna och livsmedelsindustriarbetarna. Allmän enighet torde råda om det angelägna i inkomstförbättringen för dessa låglönegrupper. Men lika nödvändigt är det givetvis, att också jordbrukarna tillföres den inkomstförbättring som avsetts i avtal och riksdagsbeslut. För riksdagen, som tillsammans med regeringen fastställt den jordbrukspolitiska målsättningen, måste det givetvis framstå som en angelägen uppgift att i den utsträckning på den ankommer medverka till att inkomstlikställigheten för jordbruket kan förverkligas under sexårsperioden såsom avsetts.

Med anledning av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om vidtagande av erforderliga åtgärder i syfte att den i jordbruksavtalet och riksdagsbeslutet 1959 åsyftade utfyllnaden av inkomstklyftan mellan industrien och jordbruket skall uppnås under sexårsperioden.

Stockholm den 26 januari 1963

Gunnar Hedlund

<i>Lars Eliasson</i> i Sundborn	<i>Nils G. Hansson</i> i Skegrie	<i>S. G. W. Wahlund</i>
<i>Sven Vigelsbo</i>	<i>Per Svensson</i> i Stenkyrka	<i>Gunnar Larsson</i> i Luttra
<i>Harald Larsson</i> i Hedenäset	<i>Fritz Börjesson</i> i Glömminge	<i>Gustaf Svensson</i> i Vä
<i>Harry Wahrendorff</i>	<i>Rune Gustavsson</i> i Alvesta	<i>Anders Dahlgren</i>
<i>Arne Magnusson</i> i Nennesholm	<i>Bengt Börjesson</i> i Falköping	<i>Arne Persson</i> i Heden
